

Helse Sør-Øst RHF

Gode og likeverdige helsetjenester til alle som trenger det, når de trenger det, uavhengig av alder, bosted, etnisk bakgrunn, kjønn og økonomi.

Samarbeidsavtaler mellom de regionale helseforetakene, Legemiddelindustrien (LMI) og Medtek Norge

*En presentasjon utarbeidet av Helse Sør-Øst RHF, LMI og
Medtek Norge til bruk i helseforetakene i
Helse Sør-Øst*

Hvorfor avtalene?

- Nasjonalt grep for å sikre at samhandling skjer på en **faglig og etisk** korrekt måte
- Skal sikre **åpenhet og ryddighet** mellom leverandørene og helseforetakene
- Felles **forståelse og felles normer** for samarbeid slik at medisinske vurderinger ikke kan trekkes i tvil

Partene:

- 1) *De regionale helseforetakene*
- 2) *Legemiddelindustrien (LMI)*
- 3) *Medtek Norge (tidl. LFH)*

Oppdaterte samarbeidsavtaler

- Samarbeidsavtalen med Legemiddelindustrien (LMI) ble underskrevet av partene i 2006
- Tilnærmet likelydende avtale med Medtek Norge – Bransjeorganisasjonen for helse- og velferdsteknologi ble underskrevet i 2011
- Reviderte avtaler er forhandlet fram av Helse Sør-Øst, på vegne av alle fire regioner, gjeldende fra 01.01.14
- Helse Sør-Øst har siden 2011 deltatt i et trepartssamarbeid med LMI og Medtek Norge i arbeidet med å implementere avtalene både i helseforetak og hos leverandørene

Hva vil man oppnå?

- At faglighet og etikk styrer alt samarbeid mellom helsepersonell og leverandørene
- At tillit og troverdighet bygges gjennom etisk samhandling, åpenhet og nøkternhet
- At pasientene og samfunnet skal kunne stole på helsepersonellets uavhengighet, integritet og medisinske vurderinger

Samarbeid er ønskelig for å:

- **Sikre riktig bruk** av legemidler, medisinsk utstyr og behandling
- **Bidra til å utvikle** nye og forbedrede legemidler og medisinsk utstyr
- Sikre god **faglig utvikling**, forsvarlig medisinsk **metodevurdering** og **beste praksis** i pasientbehandlingen

Avtalene bygger på

- Lover og forskrifter som ligger til grunn for spesialisthelsetjenesten
- Retningslinjer som regulerer samhandling mellom leverandørene og helsepersonell
- Helseforetakenes interne etiske retningslinjer
- LMIs ”Regler for legemiddelinformasjon”
- Samarbeidsavtalen mellom LMI og Legeforeningen
- Medtek Norges etiske regler
- Tidligere samarbeidsavtale mellom Legeforeningen og Medtek Norge

Avtalene gjelder alt samarbeid

- **Leverandørene er bundet av avtalene** gjennom sitt medlemskap i LMI eller Medtek Norge
- **Helseforetakene er pålagt å anvende avtalene** også overfor leverandører som ikke er medlemmer i LMI eller Medtek Norge
- Avtalene gjelder uavhengig av om invitasjoner kommer fra utlandet eller fra leverandørens kontor i Norge

Avtalene er nasjonale

- Avtale er inngått mellom de regionale helseforetakene (RHF-ene), Legemiddelindustriforeningen (LMI) og med Medtek Norge
- Avtalene gjelder alt samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og leverandører av legemidler og medisinsk utstyr i Norge
- Alle helseforetak i Norge har vedtatt avtalen

Avtalene handler om følgende temaer:

- Innsyn, åpenhet og habilitet
- Møter
- Service og opplæring (*gjelder avtale med Medtek Norge*)
- Utprøving av utstyr og produkttesting
(*gjelder avtale med Medtek Norge*)
- Honorering og gaver
- Støtte til deltakelse på kurs og kongresser
- Videre- og etterutdanning
- Forsknings samarbeid
- Pasientopplæring
- Innkjøp
- Fremtidig samarbeid

Oppdaterte punkter i avtalene – gyldige fra 01.01.2014

- 1) Bedre formulering om samarbeid om kompetansehevingstiltak for å skape bedre muligheter for at leverandører og helseforetak skal kunne samarbeide
- 2) Modernisering av et punkt om forskning, hvor innovasjon ikke tidligere er nevnt
- 3) Enighet om at både leverandørsiden og helseforetakene oppnevner avtaleansvarlig
- 4) Tilpasning av punktet om leverandørfinansiering av konferanser og reiser (til Helse Sør-Østs vedtak om dette fra 2012)

Avtaleansvarlig i alle helseforetak

- Kontaktpunkt for ansatte, leverandører og leverandørorganisasjoner ved spørsmål rundt avtalen, tolkning ved helseforetaket, helseforetakets egne rutiner og lignende
- Kontaktpunkt for andre avtaleansvarlige ved andre HF og RHF
- Implementeringsansvarlig i HF
- Støttes av trepartssamarbeidet
 - Kurs, kommunikasjonsverktøy mm

Praktisering av avtalene

Møter

- Alle møter skal være avtalt på forhånd – uanmeldte besøk skal ikke finne sted
- Den enkelte ansatt i helseforetaket har selv ansvar for å få godkjent deltagelse

Service, opplæring, utprøving og testing (gjelder LFH)

- Serviceinformasjon og opplæring skjer enten etter ønske fra helseforetaket eller med bakgrunn i kontrakt samt lover/regelverk.
- Utprøving og testing skal være skriftlig godkjent av foretaket og skje i samsvar med partenes etisk regler. Det skal alltid utarbeides sluttrapport med evaluering.

Gaver

- Som hovedregel kan ikke helsepersonell motta gaver*
- Det kan gjøres unntak dersom gaven er av ubetydelig verdi og ikke egnet til å påvirke mottaker på en utilbørlig måte
- Utilbørlig fordel omfatter ikke bare materielle gjenstander, men inkluderer personlige rabatter ved kjøp av varer eller tjenester og lån av utstyr til privat bruk.
- En påvirkning er utilbørlig hvis den fører til at andre vurderinger enn rent faglige og samfunnsøkonomiske ligger til grunn for beslutninger

» **Jfr. Rundskriv nr I-13/2005 fra HOD "Gaveforskriften"*

Hvem mottar invitasjoner?

- Alle invitasjoner skal gå til helseforetaket eller de som står på helseforetakets kontaktlister for leverandører
- Helseforetaket må sørge for smidige og raske rutiner slik at invitasjoner blir reelt vurdert
- Avtalen er ikke generelt til hinder for deltagelse i faglige arrangementer i regi av leverandører, men deltakelse skal godkjennes av administrerende direktør eller den hun har delegert ansvaret til
- Den ansatte i helseforetaket har selv ansvar for å få godkjenning

Kan leverandørene betale reiseutgifter?

- Oppholds- og reiseutgifter i faglig sammenheng dekkes av helseforetaket eller nasjonale utdanningsfond.
- Leverandører skal ikke betale for deltakelse i kurs, konferanser og lignende.
- Leverandørene skal aldri dekke utgifter til sosiale arrangementer som teater, konserter, sportsbegivenheter o.l.
- Oppholds- og reiseutgifter kan legges inn i opplæring som tilbys i forbindelse med vareanskaffelser. Dette skal prises til minimum kostpris og er da en del av prisen helseforetaket betaler for varen.

Når skal leverandører *ikke* delta?

- Leverandørene skal ikke bidra økonomisk eller praktisk til kurs, kongresser, faglige møter eller lignende i helseforetakenes egen regi
- Eventuell deltakelse på annen måte fra leverandørene fordrer forutgående invitasjon fra foretaket
- Leverandøren kan ikke gi verken praktisk eller økonomisk støtte til kurs eller konferanser som gir helsepersonell tellende eller godkjente timer
- *UNNTAK: Leverandørene av medisinsk utstyr kan bidra i forbindelse med ett tellende kurs per år (ref. avtale mellom Legeforeningen og Medtek Norge)*

Kan helsepersonell holde foredrag for leverandører?

- **Ja**, men oppdraget og betingelsene skal **godkjennes** av administrerende direktør eller den han/hun har delegert ansvaret til
- Ansvar for godkjenningen tilligger den enkelte ansatte
- Samhandlingen skal **dokumenteres**

Forsknings samarbeid

- Alt forskningssamarbeid skal **forhåndsgodkjennes** av administrerende direktør eller den han/hun har delegert ansvaret til. Det skal foreligge **skriftlige avtaler**.
- All ekstern finansiering av forskning skal kanaliseres til foretaket og ikke til den enkelte ansatte

Leverandørers bidrag til pasientinformasjon

- Det kan inngås avtaler om støtte til brosjyrer og støtte til utdanning og opplæring gjennom lærings- og mestringssentre
- Helsepersonell har ansvar for den direkte kontakten med pasienter og pårørende
- Forutsatt at helseforetaket, pasienter og pårørende aksepterer det, kan representanter for leverandørene være til stede på slike kurs og møter

Hvilke samarbeidsformer krever skriftlighet?

- All samhandling som innebærer økonomiske transaksjoner
- Samarbeidsprosjekter om forskning
- Invitasjoner til kurs, faglige møter og kongresser skal være skriftlige
- Avtaler om opplæring av pasienter og pårørende
- Hovedregelen er at samhandling skal dokumenteres

*Denne listen er ikke nødvendigvis uttømmende.
Er du i tvil, bør du normalt velge en skriftlig avtale!*

Hvilke regler gjelder for innkjøp?

- Lov om offentlige anskaffelser og forskrift av 15. juni 2001 nr 616
- Etiske retningslinjer for innkjøp og leverandørkontakt i Helse Sør-Øst

Alle som handler på vegne av Helse Sør-Øst er forpliktet til å være med å skape tillit til Helse Sør-Østs beslutninger og sikre Helse Sør-Østs omdømme.

Hvor ligger ansvaret?

Ved brudd på avtalen (helsepersonell)

- Den enkelte ansatte har et selvstendig ansvar for å søke løsninger i tråd med avtalen
- Han eller hun melder fra til nærmeste leder
- Avtaleansvarlig/kontaktperson ved helseforetaket kontakter LMI/Medtek Norge (hvis medlem der) eller det firmaet det gjelder

Ved brudd på avtalen (leverandør)

- Den enkelte ansatte har et selvstendig ansvar for å søke løsninger i tråd med avtalen
- Han eller hun melder til nærmeste leder
- Daglig leder kontakter eventuelt det aktuelle helseforetaket

Veien videre

- LMI, Medtek Norge og Helse Sør-Øst har et trepartssamarbeid som møtes jevnlig for å løse eventuelle utfordringer fra partene.
- Trepartsamarbeidet har også utarbeidet en del ulike verktøy
- Avtaleansvarlige ved hvert HF har tilgang til trepartssamarbeidet for rådgivning/spørsmål og de møtes årlig
- Helseforetakene og leverandørene bør utvikle gode dokumentasjonssystemer
- Det holdes et årlig kontaktmøte mellom LMI og RHF-ene og Medtek Norge og RHF-ene for å følge opp avtalene

Handlingsrom og muligheter

- Samhandling mellom helsepersonell og leverandørene er ønskelig og nødvendig
- Etisk samhandling bygger tillit og troverdighet
- Tillit og troverdighet gir handlingsrom og muligheter

Linker

- <http://www.helse-sorost-vinnvinn.no/pdf-bibliotek/>
- <http://www.helse-sorost-vinnvinn.no/dilemmasamling/>
- Det er kommet opp et «intranett» basert på HSØs gamle nettsider med et verktøyskrin